

w sprawie oceny programowej kierunku uprawa winorośli i winiarstwo prowadzonego w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią zespołu nauk rolniczych i nauk weterynaryjnych, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni w sprawie oceny programowej kierunku uprawa winorośli i winiarstwo prowadzonego w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim wydaje ocenę:

pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat

§ 2

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia realizowany w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie nie w pełni umożliwia studentom kierunku uprawa winorośli i winiarstwo osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim. Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria:

1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się
 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się
- zostały spełnione częściowo.

Wydanie oceny pozytywnej z okresem obowiązującym do 2 lat uzasadniają błędy i nieprawidłowości w zakresie wyżej wymienionych kryteriów spełnionych częściowo:

W odniesieniu do kryterium 1.

1. Częściowo skorygowano treści efektów uczenia się w obszarze wiedzy w kategorii opisowej (głębia i zakres) w odniesieniu do charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK - student zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wymienione elementy wiedzy.

Uczelnia przedłożyła opracowane przez Komisję Programową skorygowane efekty uczenia się kierunku. Treści efektów uczenia się i ich stopień uszczegółowienia uwzględniają uniwersalne charakterystyki dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2024 r., poz. 1606). Efekty wiedzy w obszarze wiedzy w większości przypadków prawidłowo ujmują głębię i zakres wiedzy jaką student osiągnie po ukończeniu kierunku. Jednak zwraca się uwagę, aby w przypadku studiów pierwszego stopnia (6 poziom PRK) używać określeń do głębi wiedzy „w stopniu zaawansowanym”, a nie „w stopniu pogłębionym”. Uwaga ta dotyczy głównie takich efektów uczenia się jak UWW_1A_W6, UWW_1A_W8, UWW_1A_W10. Dodatkowo efekt

UWW_1A_W7 „student ma wiedzę z zakresu mikrobiologii niezbędną do zrozumienia zjawisk zachodzących w środowisku pod wpływem mikroorganizmów, w tym wykorzystywania procesów mikrobiologicznych w produkcji wina” przynajmniej w części dotyczącej wykorzystywania procesów mikrobiologicznych w produkcji wina powinien być realizowany w stopniu zaawansowanym. Uczelnia dodatkowo poinformowała, że zmiany efektów uczenia się zostaną wprowadzone zgodnie z procedurą obowiązującą na ZUT w Szczecinie.

2. Nie podjęto uchwały Senatu o częściowym przypisaniu ocenianego kierunku do dyscypliny technologia żywności i żywienia.

Uczelnia zadeklarowała, że zgodnie z zaleceniem zespołu oceniającego PKA kierunek uprawa winorośli i winiarstwo zostanie częściowo (15-20% efektów uczenia) przypisany do dyscypliny technologia żywności i żywienia. Jednocześnie Uczelnia poinformowała, że zwiększony zostanie udział zajęć z tej dyscypliny (np. z *technologii produkcji wina 1 i 2, inżynieria bioreaktorowa w przemyśle winiarskim, chemia wina, sommellerie, wady i choroby wina*). Deklarowane przez Uczelnię zmiany są prawidłowe. Zmiany te zostaną wprowadzone przez Uczelnię od roku akademickiego 2026/27. Nie podjęto uchwały Senatu o przyporządkowaniu kierunku także do dyscypliny technologia żywności i żywienia.

3. Nie zweryfikowano i nie zmodyfikowano efektów uczenia się specyficznych dla zajęć w programie studiów, tych które powielają efekty kierunkowe. Efekty uczenia się powinny być uszczegółowieniem efektów kierunkowych.

Uczelnia poinformowała, że zostaną zweryfikowane i zmodyfikowane efekty uczenia się specyficzne dla zajęć w programie studiów, które powielają efekty kierunkowe (np. dla *technologii produkcji wina 2* i innych zajęć). Uczelnia poinformowała, że zmiany te będą miały miejsce po ustaleniu nowego, zmodyfikowanego programu studiów.

Podjęte przez Uczelnię działania są jedynie częściowe, a zatem nie stanowią przesłanki do zmiany oceny kryterium 1.

Ocena spełnienia kryterium jako „częściowo spełnione” zostaje podtrzymana.

W odniesieniu do kryterium 2.

1. Nie zapewniono studentom studiów stacjonarnych i niestacjonarnych możliwości wyboru zajęć, którym należy przypisać nie mniej niż 30% punktów ECTS, koniecznych do ukończenia studiów.
2. Nie wprowadzono zmian w programie studiów zapewniających realizację założonych, w ramach zajęć, treści programowych na właściwym poziomie zaawansowania i zgodnie z przyjętymi efektami uczenia się. Właściwy poziom zaawansowania treści powinien być realizowany szczególnie w kluczowych dla kierunku zajęciach takich jak np. *technologii produkcji wina 1 i 2, mikrobiologia wina i technologii fermentacyjnych, projektowanie winnic*. W treściach niektórych zajęć nie uwzględniono treści istotnych z punktu widzenia osiągania efektów uczenia na kierunku (m.in. *integrowana i ekologiczna uprawa winorośli i innych roślin ogrodniczych, podstawy prawa*). Ponadto część treści zajęć, kluczowych z punktu widzenia osiąganych efektów uczenia stanowi treści zajęć obieralnych (m.in. *rasy drożdży w winiarstwie, pozyskiwanie i wykorzystanie; inżynieria bioreaktorowa w przemyśle winiarskim; roślinne metabolity wtórne; monitoring i diagnostyka szkodników i patogenów winorośli*).

3. Nie wprowadzono zmian w programie studiów uwzględniających prawidłową sekwencję zajęć na kierunku. Przykładowo zajęcia z *podstaw produkcji roślinnej* powinny poprzedzać zajęcia z *gleboznawstwa* oraz *żywienie roślin*, moduł *projektowanie winnic i winiarni* (w najnowszej wersji programu *projektowanie winnic*) powinny poprzedzać zajęcia z *technologii produkcji wina 1 i 2*, a dla realizacji modułu *szkółkarstwo* potrzebna jest wiedza z zakresu uprawy winorośli. Także w przypadku zajęć *uprawa innych gatunków sadowniczych*, *osłony w uprawach ogrodniczych* czy *integrowana i ekologiczna uprawa winorośli i innych roślin ogrodniczych*, które odnoszą się efekty uczenia do obszaru agrotechniki upraw wskazuje się, że powinny być realizowane na wcześniejszych semestrach niż zaplanowano w obowiązującym programie.
4. Nieprawidłowo określono nakłady czasu pracy studenta w kontakcie z nauczycielem akademickim dla zajęć. W przypadku zajęć kluczowych dla ocenianego kierunku nie doszacowano nakładu pracy studenta (np. *mikrobiologia wina i technologie fermentacyjne* – 2 pkt. ECTS, *technologia produkcji wina 1* – 2 pkt. ECTS i *technologia produkcji wina 2* – 2 pkt. ECTS, *projektowanie winnic* – 4 pkt. ECTS, *somelierstwo 1 i 2* – 1 pkt ECTS i 2 pkt. ECTS, *przetwórstwo owoców* – 2 pkt. ECTS, *historia i regiony produkcji wina* – 2 pkt. ECTS), a jednocześnie w przypadku zajęć uzupełniających, w tym w modułach kształcenia ogólnego nakłady przeszacowano (np. *chemia ogólna i środowiskowa* - 4 pkt. ECTS, *fizyka z elementami biofizyki* - 3 pkt. ECTS, *biochemia* 5 pkt. ECTS, *genetyka* - 5 pkt. ECTS, *mikrobiologia* - 5 pkt. ECTS, *szkółkarstwo* - 5 pkt. ECTS, *nawadnianie winnic, sadów i jagodników* - 3 pkt. ECTS).
5. Nie opracowano kart zajęć dydaktycznych (sylabusów) zróżnicowanych pod względem treści, oddzielnie dla każdego semestru, dotyczących kształcenia językowego, *technologii produkcji wina 1 i 2* i *seminarium inżynierskiego 1 i 2* w taki sposób, aby uwzględnić progres w nabywaniu odpowiednich kompetencji.

W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia poinformowała o podjęciu wielu działań mających na celu głęboką przebudowę dotychczas realizowanego programu studiów. Uczelnia poinformowała m.in., że Komisja Programowa kierunku uprawa winorośli i winiarstwo rozpoczęła prace naprawcze dotyczące programu studiów, m.in. poświęcone zwiększeniu liczby godzin na realizację programu zajęć laboratoryjnych z *technologii produkcji wina 1 i 2*, tak, by było możliwe zrealizowanie kluczowych dla kierunku treści programowe; zostanie zwiększona liczba godzin na realizację programu zajęć *mikrobiologia wina i technologie fermentacyjne*, tak by umożliwić faktyczną realizację wszystkich istotnych treści w stopniu zaawansowanym. Również będzie zmodyfikowany moduł zajęć *projektowanie winnic* w celu utworzenia dwóch modułów *projektowanie winnic* i *projektowanie winiarni*, zgodnie z sugestią zespołu oceniającego PKA. Zmiany także będą dotyczyły prawidłowej sekwencji zajęć w planie studiów. Zajęcia, które wymagają modyfikacji godzin i treści programowych, m.in. *podstawy produkcji roślinnej*, *podstawy produkcji ogrodniczej*, *osłony w uprawach ogrodniczych* zostaną zmodyfikowane i częściowo zaproponowane jako zajęcia do wyboru. Ponadto, niektóre zajęcia z modułów do wyboru, wskazane przez ZO PKA będą realizowane jako obowiązkowe. Zostanie także zwiększony udział zajęć laboratoryjnych, który obecnie nie jest wystarczający, by umożliwić w pełni kształcenie praktycznych kompetencji kierunkowych. W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia zestawiała zakres proponowanych zmian w programie studiów. Większość z opisywanych zmian jest odpowiedzią na zalecenia zawarte w raporcie z wizytacji. Niemniej jednak są obszary, do których Uczelnia w niewielkim stopniu się ustosunkowała (np. zalecenie 4). Zaproponowane przez Uczelnię zmiany w programie studiów są prawidłowe

i pozwalają na wypracowanie programu studiów, zgodnego z koncepcją i celami kształcenia, jak również podążającego za nowoczesnymi trendami w kształceniu enologów. Niemniej jednak w dokumentacji przesłanej w odpowiedzi na raport z wizytacji nowy program studiów na kierunku uprawa winorośli i winiarstwo został przedstawiony fragmentarycznie, poinformowano o kierunkach jego zmian i wiele podanych informacji na temat tego programu ma charakter deklaracyjny.

Na podstawie wyjaśnień Uczelni należy stwierdzić, że Uczelnia podjęła działania naprawcze, które mają charakter częściowy, niemniej nie stanowią one wystarczającej przesłanki do zmiany oceny kryterium 2.

Ocena spełnienia kryterium jako „częściowo spełnione”.

Podjęte przez Uczelnię działania są jedynie częściowe, a zatem nie stanowią przesłanki do zmiany oceny Kryterium 2.

Ocena spełnienia kryterium jako „częściowo spełnione” zostaje podtrzymana.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązuje Uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Skorygowanie treści efektów uczenia się w obszarze wiedzy w kategorii opisowej (głębia i zakres) w odniesieniu do charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK - student zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wymienione elementy wiedzy.
2. Podjęcie uchwały przez Senat ZUT w Szczecinie, w której kierunek uprawa winorośli i winiarstwo zostanie częściowo przypisany do dyscypliny technologia żywności i żywienia.
3. Weryfikację i zmodyfikowanie efektów uczenia się specyficznych dla zajęć w programie studiów, które powielają efekty kierunkowe. Założone dla danych zajęć efekty uczenia się powinny być uszczegółowieniem efektów kierunkowych.

W odniesieniu do kryterium 2:

1. Zapewnienie studentom studiów stacjonarnych i niestacjonarnych możliwości wyboru zajęć, którym należy przypisać nie mniej niż 30% punktów ECTS, koniecznych do ukończenia studiów.
2. Wprowadzenie zmian w programie studiów zapewniających realizację założonych, w ramach zajęć, treści programowych na właściwym poziomie zaawansowania i zgodnie z przyjętymi efektami uczenia się.
3. Wprowadzenie zmian w programie studiów uwzględniających prawidłową sekwencję zajęć na kierunku.
4. Prawidłowe określenie nakładów czasu pracy studenta w kontakcie z nauczycielem akademickim dla takich zajęć jak: *mikrobiologia wina i technologie fermentacyjne, technologia produkcji wina 1 i 2, projektowanie winnic, somelierstwo 1 i 2, przetwórstwo owoców, historia i regiony produkcji wina, chemia ogólna i środowiskowa, fizyka z elementami biofizyki, biochemia, genetyka, mikrobiologia, szkółkarstwo, nawadnianie winnic, sadów i jagodników.*

5. Opracowanie kart zajęć dydaktycznych (sylabusów) zróżnicowanych pod względem treści, oddzielnie dla każdego semestru, dotyczących kształcenia językowego, *technologii produkcji wina 2* i *seminarium inżynierskiego 1 i 2* tak, aby uwzględnić progres w nabywaniu odpowiednich kompetencji.

Pozostałe kryteria zostały spełnione.

§ 3

Zalecenia powinny być zrealizowane w terminie do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzone zostanie kolejne postępowanie oceniające, wskazane w § 4.

§ 4

Z uwagi na zaistnienie okoliczności przewidzianych w ust. 3 pkt 2 załącznika nr 3 do Statutu kolejne postępowanie oceniające kierunek uprawa winorośli i winiarstwo prowadzony na uczelni wymienionej w § 1 nastąpi w roku akademickim 2026/2027.

§ 5

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy ciąży, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, obowiązek zawiadomienia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o jego złożeniu.

§ 6

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie.

§ 7

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

